Oświadczenie złożone
przez senatora Aleksandra Szweda
na 38. posiedzeniu Senatu
w dniu 17 lipca 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister kultury i dziedzictwa narodowego Hanny Wróblewskiej

Szanowna Pani Minister!

W ostatnich dniach opinię publiczną zelektryzowała informacja o wystawie zatytułowanej „Nasi chłopcy", prezentowanej w Muzeum Gdańska. Ekspozycja ta przedstawia służbę mieszkańców Pomorza w armii niemieckiej w czasie II wojny światowej, określając ją jako opowieść o przemilczanej historii. W zamyśle autorów wystawa nie ocenia, lecz tłumaczy. Problem jednak w tym, że tłumaczenie bez oceny w kontekście zbrodni hitlerowskich prowadzi wprost do relatywizowania historii.

Z najwyższym niepokojem i oburzeniem odbieram ten przykład moralnej prowokacji. Pokazywanie żołnierzy III Rzeszy jako „naszych chłopców" jest nie tylko fałszem historycznym, lecz także jawnym uderzeniem w pamięć milionów polskich ofiar niemieckiego terroru. Prezydent Andrzej Duda słusznie przypomniał, że Polacy byli ofiarami, a nie sprawcami tej wojny. Takie działania jak ta wystawa podważają fundamenty naszej tożsamości narodowej i godzą w pamięć o ofiarach.

Dlatego kieruję do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego następujące pytania.

1. Czy ministerstwo miało wiedzę o treści i planowanej narracji wystawy „Nasi chłopcy"?
2. Czy wystawa była współfinansowana ze środków publicznych, w tym z funduszy ministerialnych lub unijnych?
3. Jakie działania zamierza podjąć ministerstwo w celu przeciwdziałania podobnym próbom relatywizowania historii w instytucjach kultury?
4. Czy rozważane jest przygotowanie wytycznych dotyczących sposobu prezentowania tematów związanych z II wojną światową w muzeach samorządowych?

Historia Polski zasługuje na prawdę i szacunek, a nie na zakłamywanie.

Aleksander Szwed